

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 18.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

1 an 20 cor.

6 m. 10 cor.

3 m. 5 cor.

1 m. 3 cor.

Nu se dau abonamente pe an 4 cor.

Prețul pentru străinătate pe an 40 franci.

Inscripțiile nu se laspotază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 18.

INSERȚIUNILE:

Se va plăti în avans: pentru două săptămâni: 5 cor. pentru 10 zile: 3 cor. pentru 5 zile: 1 cor. de fiecare publicare.

Nu se acceptă abonamente, cât și inserțiunile contra se plăti înainte în Avad.

Vă rugăm pentru orice și comenzi să scrieți adresându-ne în președinte.

Anul IX.

NUMĂR de DUMINECĂ

Nr. 31

CONFERINȚA ZIARIȘTILOR

ROMÂNII CISCARPATINII.

— O propunere. —

S'a vorbit în timpul din urmă foarte mult despre organizare pe întreaga linie, s'a spus că altcum suntem slabi, nu suntem în stare să ne apărăm drepturile, justiția neamului și graiului românesc.

De altă parte știut e, că între împrejurările prezente lupta constituțională pretinde procedură unitară, organizația puternică.

E lipsă de o transformare reformatorică. Trecut vremea, când tot, ce era vechiu, se gira tot deodată și de sfânt: s'a risipit încrederea, mizoneismul față de viitor.

Ce-i drept, sunt încă mulți între noi, cari în încă la *tradiții*. Sunt mulți, cari își văd, că și noi trebuie să înaintăm cu vremea și să ne conformăm purtarea referințelor de prezent existente.

Și oare ce e *tradiția*? Se coace numai dată, ca și pâinea, ca apoi să fie pâinea la marginea vremurilor? Ori se dezvoltă încet, se întărește în cursul evenimentelor, reținându și totdeauna elasticitatea și observând marea lege a firii: capacitatea de acomodare?

Numai acea națiune are dreptul la viață, care se știe afla în ori-ce împrejurare și vede clar drumul și scopul, către care a plecat. Și după-cum nu e savant, care să nu contribuie la propășirea științei, nu există națiune, care să păstreze nevătămată o dogmă, nesototind eventualitățile viitorului.

Căci care trebuie să fie cea mai de-aproape țintă în lupta noastră politică? Aceea, că noi și toți, cari trăim în această țară, să nu fim jobagi moderni, ci să trăim ca cetățeni liberi și așa să ne putem înmulți averea și cultura. Având aceleași greutăți de purtat, cerem și aceleași drepturi, iar puterea executivă, cărmuitorii să nu ne măsoare cu mai multe feluri de măsuri porția de drepturi: chiar și finanțit cer una și aceeași măsură. Cererea aceasta ne e foarte brească și vie ori-ce *lege măestrită*, dacă luptăm cu bărbăție pentru interesele noastre, soviniștii nu ne vor putea nici-decât împiedeca, ca să ni-le cerem.

E adevăr iarăși nerăsturnabil că ori-cum și ori din ce parte am cumpeni lupta noastră constituțională, rolul de căpetenie, de frunte îl are presa și literatura națională.

Ideile au îndreptat totdeauna voința po-

poarelor și în ciocnirile constituționale condeiul e mai de pret, decât sabia.

De aceea în acest stadiu al crizei dela noi, care criza de aproape atinge pe poporul român, către ziaristii români ne îndreptăm privirea. Pe ei îi rugăm, ca lăsând la o parte toate interesele locale și personale să facă adevărată politica națională și să-și ia adevăratul loc între șefii poporului românesc, cari s'au angajat la marea operă a apărării cauzei române. Nu-i iertat, ca ziaristul român să fie diletant în politică. Căci politica ne e meseria, ziaristică română e răsunetul opiniei publice românești, pe noi ne-a încredințat societatea română să-i reprezentăm interesele sale, ceea ce e cea mai strânsă legătură între popor și conducătorii săi.

Zilele-s grele; mai grea e lupta și de ne batem rând pe rând, unul după altul vom fi bătăți. Roinirile luptei noastre trebuie să lucre la o laltă, spre un scop comun — baza morală a nizuinței popoarelor. Față de continuele atacuri îndreptate împotriva noastră e lipsă de un contra atac bine plănuit, la care fie-cine să fie la postul său.

Pentru-ca să ducă la țintă atâtea puteri materiale și spirituale, e lipsă de oarecare concentrare a forțelor naționale existente. Asta ne e tocmai așa de lipsă, ca pâinea de toate zilele. Să nu uităm, că ni-s în primejdie școalele, e primejduită autonomia bisericească și drepturile limbei noastre trase la îndoială.

Noua împărțire a cercurilor electorale, statificarea administrației, colonisările, etc. toate sunt îndreptate împotriva existenței noastre naționale. Tendințele de maghiarizare sunt cei mai mari dușmanii ai ziaristilor români și literaturii române deopotrivă. Înmulțirea publicului cetitor e o chestie de existență din punctul de vedere al creării și dezvoltării unei ziaristice, ce ar sta la nivelul european. Tocmai așa de arzătoare e chestia literaturii naționale, când știm, că la noi între inteligență sunt cel puțin 50%, cari nu-o cunosc. Dar' poporul?...

Trebuie să facem iluzorice, să zădărniciim toate acele tendințe, cari voesc să planteze, să răspândească între noi spirit, cultură și gândire străină. Nu vrem noi a lua bunul nimăruia, dar' nici ca al nostru să fie atacat, jefuit, nu îngăduim! Să conducem împreună și în mod unitar spiritul poporului

românesc, gândirea lui și atunci vom dispune de încrederea și și de voința lui! Dar' acțiunea trebuie să fie unitară, sinceră, fiindcă numai așa ne putem câștiga temelul moral și vitejia de lipsă: fără direcțiune și idee unitară comună să fim cât de învățați, nu vom putea face vre-o slujbă pe altarul cauzei naționale.

De aceea socotesc, că a sosit vremea să se convoace la o conferință reprezentanți ziarelor române de dincoace de munți. Scopul imediat al acestei sfătuirii ar fi organizarea presei române, ca să fie asigurată acțiunea unitară a ziaristilor noștri. Acolo ar trebui să se stabilească, ce poziție să ia presa română față de viitoarele atacuri și tendințe de maghiarizare. S'ar hotări felul de luptă, modul purtării ei, ca presa română deslușind pe popor ca și un om să fie în stare a înfrunta atacul: să se discute, ce ar trebui făcut, ca la eventualele noue alegeri dela toamnă, să putem duce la isbănda prin toate cercurile frumosul steag al dorinței noastre.

Maghiarii au să mulțumească asiderea numai ziarelor lor, că au trântit pe liberali.

Prin urmare numai noi să nu fim organizați?

Trebuie să știm, că noi ne suntem nouă-înșine singurul ajutor. Puterea e în noi și în popor. Noi putem cuceri numai cu puterea ideilor: să ne organizăm deci!

Fiece foare română ar trebui chemată la conferință. Da, pot să fie între noi divergențe de păreri cu privire la cutare și cutare chestie politică, dar când e vorba de apărarea și intrarea în luptă pentru limba și interesurile neamului, trebuie să piară ori-ce deosebire dintre noi, fiindcă altcum am dovedi, că nu suntem vrednici de locul, unde ne-a pus pe noi, ziaristii, încrederea poporului.

În rîndul întâiu trebuie să luptăm împotriva primejdiei comune. Dacă o delăturăm, vom avea vreme să ne capacităm unul pe altii. Să fim preparați pentru ori-ce eventualitate, și-s sigur, că atunci se va schimba și chipul opiniei publice.

E vorba de aceea adevă, că noi avem părerea, că o cunună vrednică ar fi pentru sărbările naționale dela Sibiu o conferință a ziaristilor noștri. Propunerea concretă e următoarea; fiecă ziar român de aici să-și trimită acolo câte un reprezentant, care să aibă imputernicirea, că ar putea garanta, că eventualele hotărâri ale conferinței vor fi observate în foarea sa.

Janus institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
— este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață

— pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni în- Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik

Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 422.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat. Premii estine.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani Plătirea în caz de duol și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 ..
Averea institutului	31.000.000 ..

Trebue garantată libertatea de acțiune a fie cărei for, dar iarăși fiecare să fie obligată a apăra interesele naționale.

Se va stabili acolo, cum trebuie nutrită trezvia spiritului național, cum trebuie deslășite poporului întâmplările, ce vor urma și cum trebuie îndemnat și susținut interesul poporului pentru lupta națională.

Fiecare loae să poată face politica, dar numai în cadrul partidului național român. Fiecare trebuie să fie ascultat: bună credința nimănui nu trebuie trasă la îndoială.

Să se voteze asupra chestiunilor cu vot secret și deciziunile să fie deobligatoare pentru minoritate.

Nimenea nu trage la îndoială folosul unei opoziții luminate. E știut, că nimenea nu crede ceva, fiindcă cutare, ori cutare a zis-o. Se știe, că opoziția e ca și ferea, care în dosă mică folosește trupului. Ea ar fi un fel de controlă, care n'ar ajunge însă nici când în colizie cu aspirațiile noastre.

Credem însă, că nu e lipsă, nici n'a fost de alăta vorbă lungă. E vorba de așa mari interese naționale, încât nu cred, că s'ar afla vre-o foare românească, care prin aceea, că s'ar pune de o parte, ar primejdi reciproc bună înțelegerea, fiindcă atunci nu ar merita numele de foare românească. Să ne luminăm mai bine unul pe altul și să lăsam la o parte neîncrederea reciprocă și preocupățiunile de tot felul, căci binecuvântata ar fi roada acțiunii comune a ziaristicii române iar în istoria ziaristicii noastre epocă ar face conferința ziaristilor, ce s-ar ține la Sibiu.

Dee Dumnezeu, ca așa să fie!

Politica partidului catolic.

Ungaria e astăzi statul cu cele mai multe curiozități politice. Numai la noi se poate, ca până și preoții catolici, acești cosmopoliti prin excelență, să fie șovinști în cele naționale și să figureze printre cei mai inversunați adversari ai principiilor de egalitate și frățietate, — principii anume așezate de biserică, pe care o servesc.

Când s'a întemeiat partidul popular catolic, s'au împărțit nenumerate apele și programe în limbile tuturor naționalităților. Scopul era să se atragă în partid toate elementele nemaghiare, punându-li-se în vedere îndeplinirea legii de naționalități dela 1868. Și nu putem tăgădui, că promisiunile făcute în numele unui Zichy ne-au deșteptat oare cari nădejdi și chiar dorințe de apropiere. Ne-am trezit însă ca dintr'un vis urit, când am auzit întâiele lor cuvântări în Dietă și ne-am convins, că, în ceea-ce ne privește pe noi, partidul popular catolic nu e întru nimic mai puțin periculos, decât kossuthiștii.

Acum, că încercarea noastră de a sonda terenul pentru o eventuală apropiere de acest partid, a trecut în domeniul ni-lărei, iar Slovaci, în mare parte, s'au pocăit și ei pentru ajutorul dat popularilor, putem să arătăm și motivul principal, pentru care aveam încredere în acțiunea catolicilor. Noi o socoteam ca pornită din cercurile vieneze și, în consecință, îi preziceam un mare viitor. Știam, că Dinastia noastră, catolică fiind, are tot dreptul să se bucure de sprijinul cel mai cald al unui partid catolic și era aproape de mintea fiecăruia, că în zile grele cel dintâi, care va sări în apărarea Coroanei și a prerogativelor ei va fi acest partid.

Căi de mult ne-am înșelat și căi de bine am făcut, că ne-am depărtat de gruparea contelui Zichy, — despre care cu nedreptul se zice, că ar fi având legături intime cu moștenitorul Coroanei, — o probează cu viri și îndesat situația acestui partid în criza actuală. Catolicii luptă în rînd cu Kossuthiștii și întrebuițază același limbaj violent în contra Suveranului. Ziarele lor, în frunte cu limbutul «Alkotmány», preconizează zilnic aceleași teorii de stat național-maghiar și lovesc cu aceeași furie în drepturile naționalităților. Nu mai au nici un cumpăt și nu-și mai pun nici chiar masca de iezuitti.

Dacă alitudinea lor față de naționalități își are rostul său firesc, opoziția lor față de Coroană trebuie explicată.

În «Allgemeine Zeitung» din München a apărut zilele aceste un articol, scris de un diplomat vienez, cu tendința de a stabili rădăcinile politicii catolice din Ungaria. Vedem din acel articol, că între Coroană și papismul oficial din Viena conflictul e mai vechiu, decât știam. Reprezentanții Scaunului papal din Roma de mult nu mai sprijinesc politica vieneză, nici interesele Alianței triple și toate intrigile lor sunt îndreptate în contra ex-culturilor voiaței Suveranului.

Atăutuirea partidului popular este însă opera acestor nunți papali e un partid de opoziție catolică și nu de guvernământ, o grupare răzbuțătoare, dar nu de sprijin, în sfârșit o armă în mâinile secrete ale iezuittilor.

Așa fiind, mai trebuie să ne mirăm, văzându-i în rînd cu cei mai înflăcărați kossuthiști?

ALEGEREA DIN LIPTOVSKY SV. M.

Raport special. —

Luni s'a făcut alegerea în cercul Liptovsky Sv. Mikulás între candidatul partidului național slovac Dr. Emil Stodola și ministrul anticonstituțional Lányi Bertalan.

După o luptă foarte inversunată steagul partidului național slovac a fost învins. A biruit steagul corupției, ticătosilor și a nedreptăților.

Candidatul partidului slovac Dr. Emil Stodola a căzut cu 33 voturi, întronind 1454 voturi față de Lányi Bertalan, care a întronit 1578 voturi.

Ziua de Luni, se va înșeuina cu toate acestea ca o zi de renaștere în istoria poporului slovac.

Asuprirea, nedreptățile și persecuțiile otelesc numal forțele unui popor.

Dar însemnata va rămânea alegerea aceasta și pentru o altă idee marea: cea a alianței naționalităților. Se împlinesc tocmai acum zece ani, decând a fost consfintită înfrățirea popoarelor asuprite din Ungaria a Românilor, Slovacilor și Sârbilor în memorabilul congres al naționalităților ținut în 1905 în Budapesta și iată tocmai în ajunul aniversării aceluși memorabil congres, Români aleargă la frații lor Slovaci, să le tindă mâna lor de ajutor la lupta pentru biruința steagului slovac. La zece ani în urmă răsare ce s'a sămănat atunci!

Deputații naționali Dr. Ioan Suciu, Dr. Ștefan C. Pop și Dr. Aurel Vlad avocatul Dr. Aurel Crozda și redactorul nostru Sever Bocu au luat parte la lupta din Liptovsky Sv. Mikulás și au pecelluit cu acest prilej pe câmpul de luptă, înfrățirea Româno-Slovacă.

Am publicat mai multe rapoarte despre decursul alegerii din care facem pentru cititorii nostri de Duminică urmatorul extras:

Îndeosebi splendidă a fost dețilarea partidului Stodola. Fruntașii comunelor, oameni în stare bună Slovaci bătrini, așezați și cumiști pășeau cu multă demnitate în ordinea comunelor la un Fiecare comună își are tăblița. El poartă apoi tăblițe cu inscripții insultătoare:

„Kazdý abcan nech má votum”!

(Tot cetățeanul să aibă vot).

„Nech zije slovensky kandidát Dr. Emil Stodola”

(Trăiască candidatul Slovac Dr. Emil Stodola).

„Hej! len tá rec je milá co učila matká!”

(Acea limbă e mai dulce la care ne-a vătat mama).

„Vseobecne volebné právo”!

(Sufragiu universal).

„Koho dar nezvedie hrozba neskloni”!

(Cei ce nu se lasă ademniți de daruri, nici înfricați de amenințări).

„Za nasu slovensku”!

(Pentru limba noastră Slovacă) ș. a.

La pălărie ramuri de brazi. Sunt mai mulți muzici cari duc alegătorii din tabăra noastră urnă. Ele cântă o duioasă tânguire a sorții poporului Slovac. O doamnă slovacească foarte frumoasă.

Interesarea Slovacimii întregi față de alegere e foarte mare. Din *Tur. Sv. Martin, Komberk, Senica, Skalica, Brezova, Zvolen* și alte orașe Slovacești intergență multă a sosit. Din *Moravia* (Austria) au venit două preoți. Din *Boemia*: trei învățători din *Praga* și advocat *Dr. Ambros* din *Olmütz*; din *Tirnava* (Nag Szombat) medicul *Dr. Zatureczky*.

Mulțime mare de raportori dela ziare venit. Aproape toate ziarele din Budapesta sunt reprezentate.

Senzația cea mai mai mare și impresia cea mai salată face prezența noastră a Românilor, a delegațiilor Români, reprezentați așa de frumoși. De pas ni-se fac ovații și felurite manifestații de simpatie:

— *Nech zije Rumunskij!*

— *Nech zije rumunskij ablegati.*

Alegerea se face la trei comisii electorale. Două sunt în casa comitatului, una la fiecare orașului. Președinții comisiilor nu fac greutăți sunt foarte indulgenți față de siăbiciunea unei preamare a cetățeanului turmentat. Li dau loc în gură numele candidatului.

Raportul dintre voturi era la intervale de rite următorul:

La 11 ore:

Stodola	365
Lányi	353

la 12 ore:

Stodola	640
Lányi	680

la 1 $\frac{1}{2}$ ore:

Stodola	700
Lányi	869

la 2 $\frac{1}{4}$ ore:

Stodola	910
Lányi	1103

la 3 $\frac{1}{4}$ ore:

Stodola	1007
Lányi	1256

la 4 $\frac{1}{4}$ ore:

Stodola	1205
Lányi	1384

Aci a urmat la urnă comuna Prybilina care era a noastră. Vine cu muzică în frunte. În tabăra noastră se produce o însulețire mare.

la 5 $\frac{1}{2}$ ore:

Stodola	1311
Lányi	1445

la 6 ore:

Stodola	1494
Lányi	1474

Li ajunserăm și-i și întrecuserăm cu 200 voturi. Noi mai aveam două comune cu 50—60 voturi. În tabăra contrară, păreau voturile să fie isprăvite. Din comunele din urmă veneau

abea câte 5-6 voturi. Incep a fi iritați sau cu trăsuri în dreapta și în stânga după ei. Se duc pe la Kossuthiști cari se reti- ră dela vot.

Venise vestea că *Apponyi* la întrebarea te- nută, i-ar fi sătuit pe Kossuthiști să voteze Lányi. Mai târziu s'a dovedit că nu *Apponyi* cunoscutul conte *Esterházy* a trimis depeșa.

Si trimisese și *Bánffy* o depeșă în care îi cere să nu voteze la nici un cas cu Lányi, ci să nu vor să voteze cu *Stodola*, atunci să ră- mană neutri. Sfârșitul a fost — precum se vede — că toți Kossuthiștii au votat cu *Lányi*.

La 6.10^o ore voturile se egalizaseră aproape:

Stodola	1500
Lányi	1499

Era pusă ora de încheiere. Veneau acum Kossuthiștii. Marii apărători ai constituției ungurești vedeau frumos votul pentru anticonstituționalul *Lányi*. Vin tot mai mulți și la 6.25^o ajunserăm la noi în minoritate: Avea

Stodola	1512
Lányi	1547

Noi mai aveam o rezervă de 30-40 vo- tedeam însă, că dacă Kossuthiștii vor vota — suntem perduți. Și ei au votat toți. Am am atunci într-o minoritate de 33 voturi, cu am și căzut. Mai aveam la vre-o 10-12 ale- gători, cari nu votaseră, președintele n-a vroit însă să primească la vot pe motivul fără bază legală, primarii din satele respective nu sunt de față. Trimiseseșcă adecă pentru ori-ce eventualitate să) Noi văzând că nici cu aceste voturi nu am învinge, n-am vrut să mai stăruim.

Am părăsit terenul luptei, îndoișoși nes- de mult de durerea, ce o vedeam oglindin- se pe fața poporului, care pleca și el cu ochii lacrămî spre casă...

Opta în jurul sufragiului universal.

— Criza. —

Arad, 10 August 1905.

Socialiștii din Arad.

Socialiștii, în urma făgăduelii ministru- de interne *Kristóffy*, că va aduce un proiect de lege pentru introducerea su- fragiului universal (drept de vot fiecărui ce- lean ce a implinit virsta de 20 ani) au au cuvântul ordine bătae: toate orașele — prin cari își recrutează ei armatele — să se mobilizeze pentru sufragiul universal.

Spre scopul acesta ei au plănuit peste 10 de meetinguri (adunări).

Eri seara s'a ținut meetingul din Arad, pe piața libertății în prezența a vre-o 3000 oameni.

A venit la meeting șeful muncitorimei din Budapesta, *Bokányi Dezső*, care a ținut un discurs de două ore, vorbind cu multă patimă și însuflețire. El a luat pe rând partidele politice din Dieta, pe liberali, kossuthiști, pe socialisti și s'a silit să dovedească fățarnicia față de aceasta dorință a poporului. Toate aceste partide au făgăduit înainte de a da legeri votul universal, dar nici una n-a făgă- duit sincer, ci a făgăduit ca să imbecileze poporul. N-a putut însă domnul *Bokányi* să vorbească nimic despre primul deputațiilor na- ționale, cari în partidul lor act politic, adresa către Tron, cereau întâiu de toate sufragiul universal, fiind și de altfel acesta un postulat vechiu al programului politic românesc. A mai vorbit *Bokányi* și în chesti- una naționalităților și recunoaștem bucuros, că ceea ce a spus în privința aceasta, are de- valoarea noastră aprobare. A citat în chestiunea

aceasta din Deak și le-a spus kossuthiștilor din Arad, că e o barbarie a cere dela na- ționalități, ca ele să nu-și iubească cu acas- ardoare libma ca și Maghiarii.

Foile maghiare din loc, scriind despre meetingul din ieri, nu pomenesc cu nici un cuvânt despre partea aceasta a vorbirii lui *Bokányi*, pentru cea mai frumoasă și inte- resantă.

De ce?

O spunem. Nu le place Jidovilor de prin redacții că masele încep a se des- meteci din beția în care au fost ținute, pentru a le face să uile foamea, sărăcia și exploatarea din parte-le. Ei o simt, cum le fuge terenul de sub picioare și cum azi mâne, aceste mase se vor întoarce împo- triva lor, convingându-se că în naționalități ele nu află de cât un sprijin, e nebunie să le dujmanească, ca la spate să ridă Jidovii.

Vorbirea lui *Bokányi* va turbura rău apa kossuthiștilor din Arad.

Sedința comitetului executiv.

Comitetul executiv al coaliției a ținut ieri sedința. Comunicatul ce s'a dat despre sedința zice, că comitetul a rezolvat che- stiuni privitoare la rezistența pasivă a mu- nicipiilor.

Pentru incendiații din Luguzău.

Pentru alinarea suferințelor Românilor in- cendiați din Luguzău pe lângă sema amintită în nr. trecut 322 cor.

au mai incurs dela dl. Iustin Popa, paroch, Ter- nova 325 cor.

Daruri se primesc și administrează și pe mai departe la administrația ziarului nostru. Sunt rugați toți Români să sară cu obolul lor în ajutorul incendiaților.

Grăbiți cu abonamentul!

Cei-ce n'au răspuns încă abona- mentul, sunt rugați respectuos să-l tri- mită imediat, căci săptămâna aceasta sistăm trimiterea folii la cei-ce nu s'au achitat și ulterior nu mai putem servi cu numere.

4 IULIE

în Statele-Unite (America-de-Nord).

Homestead-Pa, 23 Iulie 1905.

Ziua aceasta e sărbată cu aespasă solemnitate, e cea mai mare sărbătoare națională. Bă- trâni și tineri, mari și mici sărbătoresc și se bu- cură de ziua Independenței

În 4 Iulie 1776 Americanii de atunci și-au scuturat jugul străin, de domnia Angliei și a pus temelie Republicei libere de azi.

Ori-unde treci întâlnești numai fețe vesele, drapele sunt arborate pe toate casele; iar unele case își împodobesc frontul întreg cu flamura libertății. Pe strade defilează cu muzici batalioane de tineri voluntari, cari azi sunt mândria orașe- lor, fiindcă ei învață arta militară din propria lor voință fără de îngrijirea statului, așa, ca la caz de lipsă când patria trebuie apărată, ei trec ca voluntari în rândurile armatei regulate, care în timp de pace e în număr tare mic. Iată ce idei frumoase desvoaltă în popor libertatea și egala îndreptățire. Seara orașele, parcurile și alele sunt splendid luminate și decorate din

partea cetățenilor numai din simțământul lor propriu și pe cheltueli donate de bună voe nu din tezaurul statului. Pe strade în sus și în jos sunt desfășurate mii de steaguri și stegulețe, trenurile, tramvaele, trăsurile și căruțele toate trec împodobite cu steaguri. Tot asemenea și copii de școală nu rămân mai pe jos, fiecare și pe în- trecute desfășură drapelul libertății și defilează cu el cu mândrie ca și cum ar vrea să imiteze pe străbuni lor, cari în ziua de 4 Iulie 1776 au declarat independența Statelor-Unite și au jurat luptă până la moarte contra acelorora, cari îi ți- nuse în robie peste 200 de ani și vor mai îndrăzni pe viitor a le ataca libertatea. Unirea face puterea, inimicul după lupte zădărnice de mai mulți ani, recunoscând, că nu va mai putea cu- ceri aceea-ce avuse și perduse prin administrație rea și despotism nesocotit a încheiat pace cu ei, recunoscându-le independența.

Tot poporul se bucură de ziua libertății cu o nespasă fericire sufletească și manifestează în diferite feluri aceasta bucurie.

Toată ziua și toată noaptea pretutindenea se aprind sute și mii de artificii (rachete) Pe li- niile trenului și tramvaiului pun nenumărate arti- ficii (fire cracks), cari la trecerea vagoanelor pro- duc detonături puternice ca în războiu. În multe locuri sunt așezate sute de acestea, ear' publicul aş- teaptă voios sosirea tramvaelor și trenurilor când în zgomotul teribil al exploziunilor strigă entu- siasmați: *Long life to liberty* (Viață lungă li- bertății).

În mijlocul acestei sărbări nu e mirare să vezi un număr mare de străini aprinzând artificii și demonstrând cu drapele de ale lor, în onoarea zilei libertății se bucură cu toții.

Dorind a ști mai mult de însemnătatea ace- stei sărbări mi-am procurat o copie cu declarația independenței și pentru iubirea ce o am pentru țara unde libertatea există în realitate o traduc în întregime după-cum urmează:

În Congres 4 Iulie 1776, declarația unanimă a celor 13 State din America.

Când în bursa întâmplărilor Umane devine necesar pentru un popor, a disolva legăturile poli- tice cari le-a avut în legătură cu alt popor și se declare cauzele cari îi silește la separațiune. Noi ținem aceste idei a fi de sine evidente că toți oamenii sunt creați egali, că ei sunt îndreptățiți de creatorul lor cu drepturi netăgăduite, că între aceste sunt: viață, libertate și urmarea la fericire. Ca să se stabilească aceste drepturi se constituie guvern între oameni. Iar când vr'o formă de gu- vern devine stricăcioasă acestor principii, e dreptul poporului a-l nimici sau desființa și să instituiască guvern nou, punându-i fundamentul pe ast fel de principii și organizându-i puterea în ast fel de formă ca să apară cât mai potrivite pentru sigura- ranță și fericire.

Prudența cu adevărat va dicta că guvern sta- bilit de mult să nu fie schimbat pentru cauze mici și neînsemnate; și după toată experiența arătată că omenirea e mai mult dispusă să sufere pân- relele mai sunt de suferit, decât să-și facă drep- tate înșși nimicind formele de guvernare cu cari au fost obicinuiți.

Dar când în continu nenumărate abuzuri și nedreptăți, urmărind același obiect care țantește a ne reduce sub despotism absolut, e dreptul lor, e datoria lor, să arunce ast fel de guvern și să se îngrijească de guarzi noi pentru siguranța vii- toare. — Ast fel a fost paciența suferindă a ace- stor colonii și ast fel e acum necesitate care le constrânge a modifica sistemul de guvernare viitor. — Istoria regelui prezent al marelui Britanii (An- gliei) e o istorie de repetate călcări și nedreptăți, toate fiind în obiect direct cu stabilirea unei ab- solute tiranii, peste aceste state.

Spre a dovedi acestea submitem fapte în fața lumii — El a refuzat sancționarea de legi cele mai multe necesare pentru binele public. A oprit guvernurilor săi a trece legi de imediată și simțitoare importantă ne suspendate pân' va pri- mi sancționarea sa, și când așa suspendate a ne- glijat a se îngriji de ele. El a refuzat a sancționa alte legi pentru înlesnirea a marii districte de popor; decât acel popor nu abzice de drepturile lor la alegere de reprezentanți în Cameră, un drept neprețuit la ei și nepotrivit numai la tirani. El a chemat întruniri de corpuri legiuatoare la locuri neobicinuite, nepotrivite și departe de Archiva publică pentru singurul scop de a-i obose și a-i sili a se supune măsurilor sale.

El a dizolvât corpul legiilor care de repetate ori, pentru opunerea firmă contra invaziunilor sale în dreptul poporului. El a refuzat pe timp lung după acele dizolvări a lăsa să se facă alegeri noi, rămânând statul în timpul de față expus la toate pericolele de invaziune de din afară și neorânduială în lăuntru. El a oprit toate legile de naturalizare pentru străini, refuzând a sancționa ailele pentru încurajarea imigrării și mărind taxele la împărțirea de pământ la cei noi sosiți.

El a pus greutate în calea Administrației Juridice (judecătorești) prin refuzul său a sancționa legi pentru stabilirea puterii Juridice. El a făcut ca judecătorii să fie supuși voinței sale proprii. El a creat o mulțime de posturi noi și ne-a trimis slujbaş să jefuiască poporul nostru și să le mănânce munca lor. El a trimis între noi în timp de pace armată permanentă fără de consimțământul Legisturei noastre.

El a ajuns să numească armata independentă și superioară. Puterii civile. El s'a fusit cu alți casă nesupună la o jurisdicție străină de Constituția noastră și nerecunoscută de legile noastre dând sancționarea sa articolelor preținși a li trecuți prin Cameră (Dita).

Pentru înquartirarea a corpuri mari de trupe armate între noi. Pentru protejarea lor a nu îi pedepși pentru omoruri făptuite asupra locuitorilor din aceste State. Pentru oprirea comerțului nostru cu toate părțile lumii. Pentru impunerea de taxe (dării) asupra noastră fără de consimțământul nostru.

De neocotirea noastră în neumarate rânduri a ni-se acordă judecată la Curtea cu jurați. Pentru transportarea noastră departe peste mare pentru a li judecați pentru ofense preținse. Pentru deslințarea legilor libere Engleze în o provincie vecină, stabilindu-ne un guvernământ arbitrar, care ne a introdus absolutismul în coloniă.

Pentru suspendarea legilor celor mai de valoare și modificarea întregului sistem de guvernare asupra noastră.

El a abzis guvernarea aici a declarându-ne pe noi afară din protecția sa și de-larând războiu în contra noastră. El ne-a folosit mările, jefuit corabiile, ars orașele, și distrus viața poporului nostru. El în acest timp transportă armate mari de Mercenari străini pentru a și termina lucrul de moarte, pustiire și tiranie deja început în mod brutal și perfid și egal numai în timpurile cele mai barbare și total nevrednic de cap al unei națiuni civilizate. El a silit frații noștri cetățeni luați prizonieri pe mare a lua arme în contra țării lor, să devie executori amiciilor și fraților lor. El a agitat revolta internă între noi și a încercat să aducă asupra locuitorilor neîndurați

Indiani sălbateci a căror reguli de războiu sunt cunoscute cu groază. La toate aceste nedreptăți, noi am petiționat pentru dreptate în termenii cei mai amilți. Repetatele noastre petiții au fost răspunse prin nedreptăți repetate. Un Principe al cărui caracter e marcat de orice act care confirmă un Tiran nu e potrivit să fie conducătorul unui popor liber. Nu mai așteptăm atențiunea fraților noștri Britani (Englezi).

Noi i-am făcut atenți din timp în timp de încercările legisturei (Deții) de a extinde legi nedrepte asupra noastră. Noi le-am amintit de împrejurarile emigrării și așezarea noastră aici. Noi am apelat la justiția țării lor și i-am conjurat pe legăturile noastre de neam să îndrepteze raiul care inevitabil va tetrapepe legăturile noastre de corespondență.

El au fost surzi la vocea justiției. Noi de aceea, recunoaștem necezitate care denunță separațiunea noastră, și li linem pe ei precum și-nem restul omenirii. Înimiți în timp de războiu, în pace amici.

Noi, așa dară reprezentanți ai Statelor-Unite din America, în congres general întruniți, apelăm la judecătorul suprem al lumii pentru intențiunile noastre drepte, facem aceasta în numele și cu autoritatea Poporului bun al acestor coloni, solemn publicăm și declarăm că aceste coloni unite sunt și au drept a li stăte libere și independente, că ele sunt scăpate de datorii către coroana Britanică și că toate legăturile politice între ele și statul mării Britanii sunt și trebuie să fie total terminate și ca state libere și independente au putere deplină a declara războiu, încheia pace, a contracta alianțe, să stabilească comerț și să facă toate celelalte acte și lucruri pe cari statele independente au drept a face. Și pentru suportarea acestei declarațiuni cu hotărâre firmă la protecția provedinței divine, noi mutual închinăm vieții noastre, averile noastre și onoarea noastră sacră.

Urmează subscrierea a 66 de Tribuni ai poporului. În acel timp Statele Unite erau modeste compunându-se din 13 coloni (state) iarăși azi după 129 ani, au devenit o republică puternică de 46 de state și o populațiune de peste 80 milioane locuitori.

Hic Martin.

Central Didactice Library

— Înștiințare școlară. Subsemnata Direcțiune aduce la cunoștința celor interesați, că anul școlar 1905/6 la institutul pedagogic-teologic din Arad se începe după următoarea programă:

1. În 30—31 August (12—13 Septembrie) se vor ținea examenele de corigență și private

cu elevii ambelor despartăminte, având achite anticipativ fie care elev taxele prescrite.

2. În 1, 2, și 3 v. (14, 15 și 16 n.) Septembrie a. c. se vor face înscrierile, la care se vor prezenta cu testimoniile cursurilor terioare.

3. Direcțiunea va înscrie numai pe acei cari pe lângă împlinirea celorlalte condiții se vor prezenta cu cvitanța dela casa de storială despre achitarea anticipativă a taxelor prescrite.

Arad la 4/17 Iulie 1905.

Roman G. Giorogariu direct

NOUȚĂȚI.

ARAD, 11 August

Noul comandant al batalionului de honvezi, reg. 8. Într'un număr trecut am spus comandantul batalionului de honvezi, stațiune Arad, a fost transferat, ca comandant de regiment la regimentul de honvezi din Brașov.

O scrisoare prea înaltă spune acum că maș. în Arad îl va fi maiorul Carol Lippner, reg. 7 din Vârșet.

— Asfaltul. Orașul nostru, cu de cuvânt, se poate numi orașul asfaltat. Se asfaltează an de an și rețeaua asfalt se întinde acum, între altele, și Pârneava românească până spre pădure mare. Dar un colț din mijlocul orașului totdeauna îl lasă la o parte. Părintele șului! Și anume, pe când piața Tok strada Zrinyi, strada Ujterem, str. István, toate acestea strade, cari sunt jur și în imediată legătură cu strada unde e Seminarul nostru, sunt asfaltate strada Seminarului, hurducă trăsurile caldarâmului primitiv, de te apucă dure de măsele, iar pe trotuar, când ploaie trebuie să înorși în mocirlă și lacuri. Cu atențiune binevoitoare și părintească grijire are pentru noi primăria orașului consiliul său și reprezentanța comună. Măcar că sunt între ei și români. Este fișcarăș, ficior de popă!

Și să nu se poată face nimic pe îndreptățirea egală și a cetățenilor strada Sina?

HORA DE NUNȚĂ. *)

Înșurt nuntașii hora 'n rînd
Și-o leagăna în tact ușor,
Cum legendă amintirea 'n gând:
Cu trei ușor s'adun, se string,
Și tot cu trei se și răstring
În pas legănător.

Se prind acuma tot mai mulți,
Jurate fete și flăcăi —
De drag să-i vezi și să-i ascuți.
Apoi bătrîni cu mîntea grea
Și babe fără rîo măsea
Se prind cu ei 'n băta.

Aprînși flăcăii prăpădese
Pământu'n talpi, încătușăți
D'al horei pas, și chiotesc
De dorul unui brîu mărunț,
Și strigă câte vorbe sunt
La mirii cummați.

Cu pas miădios și măsurat
Se'nșurte hora după cânt,
Și fete 'n pasul așezat
Voioase ieagăna din mînt,
Saltînd sub ie plîmî sîm
Și ia'n zbor de rînt.

Cu ochi plecați, cu pas ușor,
Mîreasa trece la mijloc —
Și-acum nuntașii-i dau de zor:
Acu! acu, și toți s'aprind,

S'aprinde hora ropotînd,
Cum bat în tact pe loc.

Iar numi 'n tre nuntașii cîștit
O 'nșurte odă de două-ori,
Și-i rîne rîndu-l la 'nșurte.
Apoi cîștitet nune mari,
Cu poli la gât și iscosari,
Și 'n urmă la surori;

Și așa de blîndă cum e ea,
Mîreasa face rînd la toți,
Pe rînd așa cum s'a cădea:
La frați, apoi la verișori,
La toți ai horei jucători,
La colăcerii toți.

Și jucătorii chiotesc
Și prind mîreasa și o desprind,
Dar lăutarii zîngănesc,
Cu foc nebin smucînd din cap,
Prinzînd din arc al horei trap
Și ochii mari zglînd.

Iar banii dați de jucători
În tactul horei zornătesc,
Căci toți nuntașii sunt datori
S'arunce atîția bani pe rînd,
De câte ori, ușor saltînd,
Mîreasa înșurtesc.

(Sămănătorul).

Romul Clotec.

DELA BĂI.

Feketehegy — Schwarzenberg — 4/VIII 1905.
Iubile frate!

Am un cunoscut, care după ce a devenit sublocotenent — a știut ce e curentul. Eu sunt

trecut de 50 de ani și n'am știut până acum, e nervositatea, dar am auzit adeseori vorbind nervositate și anume. A. a făcut ceva prostie prietenii au grăbit să-l scuze, să nu i-se i-a parstia serios, pentru că e nervos. B. a divorțat pentru-că nevasta e nervoasă în așa măsură, căt odă în o călătorie cu hărbatul a greșit noul și s'a dat în un cupeu, unde ședea prietenul B., călătorind apoi cu acesta în direcția, ca a dus — la divorț. C. e nervos din cauză, nu-și poate mări 3 fete, între cari cea mai tînă trecută peste anul de asentare. D. e nervos din cauză, că deși s'a urcat și regulat lefiile funcționarilor, asemenea sumei urcate nu s'a efectuat din cauza crizei politice și învîlmășelei, ce dor nește. Și așa mai departe. Tot al 3-lea om inteligent e nervos. Și deoarece scris este că „exempla trahunt“ am devenit și eu nervos, din cauză că e lucru modern și am venit la Schwarzenberg să allu lecuire. La vizită medicul băilor m'a trebuit amănunte despre starea sanitară și făcut diagnostic, că într'adevăr sufer de — ipochondria, care încă se poate lecu în Schwarzenberg. Și sunt mulți aici, cari sufer de asemenea boală. De cei mai mulți aici și la alte băi sufer de o altă boală, soră cu ipochondria — de grandomania.

Care acasă e capelan, aici e protoptor, subnotarul — e protonotar, solgăbirăul — e libirău, dascălul e profesor, vigețul e inspector și așa mai departe. Tot omul e aici cu 3 capete mai înalt, decăt în fapt. Posibil, că acești sperenț sau sunt îndreptățiti a spera treapta închipuită de dînșii, dar mai verosimil, că grandomania e boala mea și a mea.

Sunt nervoși oamenii și merg la băi, ca să se simtă dulce farniente, în liniștea codrilor, în ozona

*) Cf. descrierea horei în „Nunta Zamfir“ de Coșbuc. N. R.

Intâlnire de domnitori. Se telegrafa din Marienbad, că în 15, ori 16 Aug. s-a sosit acolo regele englez *Eduard*. Nu se știe de se va întâlni cu regele franciscan în Marienbad; dar se poate că regele *Eduard* în timpul manevrelor din Boemia se va întâlni în Piljen cu regele nostru. Se zice, că aici va fi și împăratul Germaniei.

— **Vicinalul din strada Boczkó.** Ministrul comerțului a dat permisiune societății anonime de a pune de cale ferată și cărămidărie, ca într'un an să construiască calea ferată cu motor, ce ar merge până la Varjas și ar fi numai pe teritoriul Bradului, atingând Aradul-nou Zădriac, Felak, Sin-Petru, Munar, Săcușici, Satul-mare și Varjas.

— **Logodnă.** Dșoara Maria Horeth și dl. Pompeiu Baciș fidanțați. Șicul-mare — Șoimuș August 1905.

— **Capelan hoț.** Cu cea mai bună credință încredere era familia *Tóth Géza*, față de rectorul copilului lor de 13 ani, Dr. Horák Ede, căpitan catolic sfințit.

El a furat rînd pe rînd bijuterii și altele foarte prețioase în valoare de 100.000 cor.

Politia acum îl caută urma pretutindenea.

— **Atentatul împotriva Sutașului.** Din *Sofia* se scrie, că nu e dreaptă știrea, că prin atentat s-a voit să se schimbe șeful urmării la tron.

— **„Marca culturală a Asociațiunii“.** Din interesul marilor serbări culturale românești, ce vor ține la Sibiu interesul presei române și al publicului mare românesc pentru societățile culturale și pentru scopurile lor mărețe binecuvântate devine — din fericire tot mai mare. Ziarul „Libertatea“ din Orăștie face în ultimul său nr. propunerea, ca comitetul central al „Asociațiunii“ să aducă hotărâre a se introduce „marca culturală a Asociațiunii“, o marcă cu preț de 2 fileri, care să se lipească pe biletele de intrare la petreceri și să fie astfel o contribuție mare pentru despărțământul „Asociațiunii“, care adunați prin aceste „mărci culturale“ să fie în stare să plătească pentru trebuințele despărțământului „Asociațiunii“, pe al cărui teritoriu s'ar aranja petrecerea, care jumătate să se trimită comitetului central. „Cretarii“ aceștia să se folosească pentru cumpărarea de cărți folositoare, cari să împartă gratis între popor. „Marca culturală“ să fie bine să se introducă deja la serbările culturale din Sibiu, ce vor avea loc peste 2 săptămâni. La reprezentațiunile teatrale din Sibiu opera „Moș Ciocărlan“, la banchetul, ce se va

acționa și pe toate biletele de intrare la expoziție și ori unde se dau bilete, pe toate deja din prilejul deschiderii Muzeului, să vedem pus acest ușor bir național: „marca culturală a Asociațiunii“, pe care cu drag îl va plăti tot Românul. Ideea fericită trebuie apreciată cu toată seriozitatea și bine ar fi, de s'ar putea realiza.

— **Trustul cerșitorilor.** În New-York au fost prinși șase oameni bogați fiindcă au voit să să facă o tovărășie a cerșitorilor.

Politia adevărată a aflat, că ei la diferite serbări cu toaleta cerșitoriei câștigă foarte multe parale. La un cerșitor au aflat 1000 shilingi, iar la altul șase mii.

— **În atențiunea studenților.** Atragem atențiunea tinerimii stipendiate din fundatiunile diecezane în Arad și a celor ce vrea să intre în seminariul diecezan din Arad, la publicațiunile din „Biserica și Școala“, în cari ziua de 1/14 August este fixată ca termen perclus, atât pentru stipendiștii vechi, ca să-și prezenteze testimoniile de pe anul școlar trecut cât și pentru prețiiștii primirei în seminar. Stipendiștii cari până la acest termen nu-și prezintă testimoniile și perd stipendiile, totocmai precum aspiranții la teologie titlul de a fi primiți.

Singeroasă dramă familială. Se scrie din Maramurăș: În comuna *Talabor* s'a întâmplat un omor înfiorător.

Proprietarul *Fülöp László* s'a dus la locuința cumnatului său *Csopik Miklós* și după puțin schimb de vorbe l-a împușcat iar soției acestuia, care e numai de 17 ani, i-a scos ochii ear pe soțu-său l-a împușcat în pept.

Ucigașul a fost prins și a mărturisit, că i-a omorât, fiind că soru-sa mai mică a căpătat mai multă zestre, decât i-se cuvenia.

— **Sinucidere pentru slutenie.** Unica fiică a colonelului *Rufus King* din New-York s'a sinucis din pricină, că se credea prea slată. Tânărul *King* la adesea surprinșă stănd înaintea oglinzii, gânditoare și tristă. Când părinții și rudele o mângăiau și cereau a i scoate din cap ideea, care a ajuns a fi fixă, ea răspundea: nu, nu, lă sași-mă, sunt prea urâtă, pentru ca să mă pot trăi.

De curând fata sa sculat noaptea din pat, a trecut în odaia de baie și a deschis robinetul gazului.

Când muma bătrână și oarbă a Matildei

King a intrat dimineața în odăie spre a lua baia, ea se împedecă de cadavru și s'ar sălă.

Cazul acesta aminteste sinuciderea fetei *Charlotte Thomas* din New-York scriitoare cu mașina, care era în vîrsta de 35 de ani și cară și-a luat viața, fiindcă nu se putea îmbrăca așa de elegant ca colegile sale.

— **Ce nu poate zălogi executorul.** Când executorul vine la casa omului, ca să zălogesească obiectele și vitele dela casă pentru datorii sau contribuție, el nu poate zălogi vestmintele de lipsă și hainele de pat, nici mijloacele de trai pentru 15 zile, nici lemnele de încălzit pe 15 zile, nici vasele din bucatărie, nici uneltele trebănuicioase pentru economi (coase, greble, sape). Dacă omul are numai o vacă sau 4 oi, ori capre, executorul nu le poate zălogi, nici finul de lipsă pentru hrana lor vreme de 4 săptămâni. Semintele de sămănat încă nu le poate zălogi, decât numai dela 5 hectolitri în sus.

Convocare. Corm ș lui 41 prin aceasta convocăm adunarea cercuală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român despărțământul *Torac* la care sunt rugați a participa toți membrii și binevoitorii culturii poporului român și care se va ține în școala ortomană din lancahid în 7/20 August 1905 a 3 ore p. m. după următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Raportul cassarului. 4. Designarea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor. 5. Designarea unei comisii pentru recuirea membrilor. 6. Eventuale disertațiuni. 7. Raportul comisiunilor. 8. Propuneri și înființarea unei agenturi. 9. Închiderea adunării. La acest despărțământ aparțin comunele *Bečeherecul-mare*, *Ecica-română*, *Etec*, *lancahid*, *Torac-mic*, *Torac mare*, *Checia-română*, *Foen*, *Togir*, *Gad*, *Sarcia-română* și *Modoș*. *Toracul-mic*, la 18/31 Iulie 1905. V. *Petroviču*, m. p. director. Dr. *Dimitrie Chiroiu* m. p. secretar.

— **Tainele unei țigări.** Nu odată s'a întâmplat, că muncitorii blajini și liniștiți drept țigară au băgat bombe în gură, fiindcă țigara a explodat și i-a părut foarte bine să se arde în gură și a pierdut numai un ochi, fiindcă, doamnă ferește, îi putea perde pe amândoi.

De asemenea nu-i lucru nou, că în țigări s'au aflat tot felul de instrumente de casă, folositoare, ori nefolositoare... dar toate acestea au fost considerate drept *privat pech*.

O descoperire cu totul tot nouă a făcut acum un nevinovat cetățean, locuitor în *Kaposvár* într'o cubă, bine făcută a aflat o coadă de găină, și așa de tare s'a speriat sârmanul, că nu

detului să se restaureze și să-și aducă nervii în stare normală. Asta-i scopul. Ear realitatea e — alta. Dama schimbă de 3—4 ori pe săptămână toaletele scumpe, pentru-că așa pretinde timpul — cum zice nenea Pășcuț, așa pretinde starea materia a bărbatului, ear dacă aceasta nu ar fi în stare să supoarte modernele toalete, așa pretind institutele de credit, cari au plătească, cât se poate de mari dividende acționarilor lor, cu un cuvânt iubite frate, rămân și tot pustii cum au fost, rămâne ozonul brațelor nelinhat de nervoși, dar mai virtos de nerăbătoare — toaletelor. Lecuirea nervilor bolnavi rămâne pentru anii viitori, așteptând — schimbarea toaletelor.

Vine câte-o damă în trăsura cu băiatul, ori în urma lor vine o altă trăsura încărcată cu bagaj vrede de un tren vicinal — de a doua mână. Tot toaletele pentru o întreținere de două săptămâni. Ce zici? Nu e așa, că înainte de asta, nu mai mult, decât 20 de ani — puteai avea trei fete cu atât bagaj.

Domnii, și ei se închină modei. Fiecare curtează nevastă prietenului său, pentru-că așa pretinde „șic“ul, și pentru-ca să fie variată viața socială și cu — *dueluri*. Se consumă multe vișci și șampanii cu vignete frumoase, ear apa minerală a izvoarelor curge — ducă-se în calea designată de mama natură, pentru-că în bibliotecă este, că izvoarele au curs și înainte de a fi creat, prin urmare apa poate avea și altă mișcare, nu numai aceea să fie beută de oameni. Ear vitele, pentru-că omul prin beutura șampaniei și-a altor alcoolice se deosebește de dobor, care nici când nu se îmbată.

Și acum băile de aici: numite *Schwarzenberg*, sau după resonul de stat — *Feketehegy*.

Sunt în comitatul *Zepusului* lângă stațiunea călei ferate *Igion* sau *Igló* — în depărtare de 2 $\frac{1}{2}$ ore cu trăsura peste sușuri înalte și prin urmare și scoborișuri adânci, dar tot printre brazi, pe căi bine îngrijite. Băile sunt în o vale încunjurată de păduri de brad, scutite de prav și vînt, cu un aer — balsam și cu clinică moderată de 18 — 21 graduri peste tot sezonul. Băile zac la o înălțime de 660 metri peste suprafața mării. Au izvoare mai multe, în cari este apă și de 15 graduri. Sunt 176 odăi, în 9 vile, avînd fiecare vilă în deosebi localitățile de scaldă la dispoziția oaspeților. Sunt patru săli mari, în cari se servește vîntul strict dietetic, pentru cari vreau să urmeze statul medicului — dar aceștia sunt puțini. Dejunul: lapte și brînză, dîneul: legumi de vară, ferte în apă nesărată — fără nici o grăsime, apoi carne de vită friptă în 3 părți apă și o parte grăsime, prin urmare o friptură seacă cu salată — prune uscate, și în sfîrșit ceva aluat stors, ori puține prăjituri — seci, — cina apoi ear lapte, brînză și unt și aproape zi de zi pisat, sau păsat — cum se zice în Ardeal — și pentru variație ca să ne dea caracterul slovacesc al provinciei — *Kasa*.

Afară de apă, de obicei nu se servește la masă alte beuturi, fiind însă aceia cei mai mulți oameni moderni — în înțelesul modern al cuvîntului, beau și vinuri scumpe și șampanii.

Prețul odăilor e 2—5 coroane la zi, fără haine de pat, cari costă separat 40 fil. pe zi de persoană. Tacsă de cură pentru tot sezonul e 6 cor. de persoană, onorariul medicului 8 cor. la săptămâna primă, pentru celelalte săptămâni 3 cor.

musică 2 cor. 10 fil. baie 5 cor., serviciu 2 cor. pe săptămână și în sfîrșit vîntul — în toate 3 cor. de zi. Dincoaci, dincolo te costă întreținerea pe săptămână cu pretensii reglementare 50—60 cor.

Încă o împrejurare, apoi o să sfîrșesc. Sunt aici sușuri până la înălțime de 1116 metri pentru cei cari doresc să slăbească. Poporul e cea mai mare parte slovac, care vorbesc în urma rezultatului instrucțiunii școlilor de stat — *slovacește*. Tălmăciți trebuie, de vrei să poți cumpăra frăguțe ori afine de 10 fil. dela băcții ori fetele de slovac. E rezultat, nu e glumă. Mai sunt apoi și sași, așa numiți zipseri, ear unguri sunt: oficianții — cari încă numai rup ungureasca cu accent slovacesc ori sîsesc, ear dacă ești confident cu dîșii, și-o mărturisesc sub *discrețiune*, că și dîșii sunt slovaci ori sași de naștere.

Este un sat în apropierea băilor, numit *Zavatka*, care în Ungaria e situat pe cea mai mare înălțime: 560 metri, și e cu populația rutenă de legea gr. cat. Aici nu aflu om harnic de lucru, numai moși, babe și pranci. Brațele harnice de lucru sunt emigrate în America. Se duc bieții oameni, se cară din țara lor, care „înmoață în lapte și unt“.

De aici o să fac un turneu la lacul *Csorbato*, la *Tatra*, *Tatra-Lomnitz* și la *Dobșina*, cari toate sunt în apropiere. Despre impresiile și experiențele ce le voi câștiga aici, în altă scriere.

Până atunci primește strîngere de mână de la al tău frate

Dumitrache.

a mai îndrăsnii să caute, de are oare și stîrșit coada. Să fie deci de acum în colo pregătit fiecare la minunății. Din întâmplare se poate ivi din vr'o țigară ori o coadă de porc, pisică, căne, ori chiar de vacă. Ear, mai știți, în țigări mai mari se poate găsi case cu trei etajii, sau vr'un automobil. Are drept fiecare să se aștepte la ori-ce...

— **Analfabeții în Rusia** — După o muncă de opt ani se vor publica rezultatele numărătoarelor generale dela 28 Ianuarie 1897. A fost o catagrafie în adevăr făcută după toate cerințele științei moderne. Acuma se vede că și cei mai pesimiști tot judecau prea bună starea Rusiei. Astăzi se mărturisește fățiș că Rusia are între cei 126.586.525 de locuitori (Finlanda nu se numără aci) 99.070.436 de inși cari nu știu nici ceti, nici scrie. Astăzi putem vorbi fără de teamă de a fi înșăliți de 100.000.000 de supuși ruși analfabeți. Dintre cele 26.269.585 locuitori, care știu carte, numai 104.324 au cultură academică, 99.048 au făcut un gimnaziu sau o școală secundară, 72.441 au primit învățătura în institute militare, 1.072.977 sunt absolvenți ai școalelor primare orășenești de câte 4 clase. Adunând aceste cifre vedem că inteligența rusească, — socotind în ea că pe cel numai cu patru clase primare — se urcă abia la 1.249.687 de inși, bărbați și femei.

— **Anunț.** Recomandăm cu căldură atelierul de tâmplărie, sculptorie și strungărie al firmei *Ion Cotirlă și fiul* din Oravița, în care se confecționează temple, strane, ieșuri, chivoturi, răpizi și tot felul de utenzilii bisericesti cu prețuri moderate și pe lângă garanță desăvârșită.

Adunarea generală din Giula.

— Raport special —
(Urmare și fine.)

Duminecă după asistarea lor la festivăle serviciilor Dumnezești, serbate în bisericile parohiale din Giula maghiară și germană, v. președintele Iosif *Molodovan*, primind din partea respectivă în care a arătat lucrul ca mijlocul cel mai de căpetenie, prin care se poate ridica omul la bună stare și fericire și provocând învățătorii a servi poporului ca exemplu viu în această privință și a deprinde elevii lor la continuă activitate, după ce salută de binevenire și mulțumeste onorațiilor pentru interesul manifestat față de această reuniune culturală în special, iar față de interesele culturale ale neamului românesc în general, între însuflețitele aclamări de: să trăiască a-le membrilor, declara prima ședință a adunării generale ordinară a XV-a de deschisă.

După salutul cordial și instructiv al P. Cuviosului sale părintelui protosinel *Roman Ciorogar*, director seminarial, președinte adhoc al consistoriului diocesan și membru fondator al reuniunii, ascultat din partea prezenților cu mult interes, la propunerea președ. adunarea generală cu mare însuflețire decide a se înainta l. P. Domn Episcop *Ioan I. Papp*, patronul reuniunii, o telegramă de aderință la Reichenhall.

Se cetesc apoi salutarile telegrafice sosite dela:

Ilustritatea Sa Dl. Episcop Nicolau *Popea*; Preacuvioșia Sa par. Arhimandrit Egumen Augustin *Hansa*;

Prea On. Domn protopop Traian *Puțici*; Prea Stim. Domn Ioan *Marcu* în numele reuniunii Caransebeșene;

Prea On. Domn Alexandru *Muntean* a lui Vasilie;

Prea On. Domn protopop Procopiu *Givulescu* și adresa Prea On. Domn protopop tractual Dr. Ioan *Trăilescu*, prin care se însinuă tot odată de membru fondator al reuniunii.

Adresele telegrafice, considerând împrejurările măștere, au făcut serviciu ca nici odată, servind de miresme vindicătoare pe ranele produse de simpatici demonștranti.

După constatarea prezenților, s'au prezentat

rapoartele despre activitatea presidiului, comitetului și a funcționarilor și s'au emis comisiunile censurătoare, apoi în considerarea timpului înaintat s'a anunțat continuarea pe după amiază la 3 ore.

Ședința a doua a fost foarte instructivă.

În această ședință reuniunea prin frumoasa disertațiune a dlui *Sever Secula*, s'a achitat de datorița ce o avea și de atențiunea ce i-s'a cuvenit marelui bărbat al bisericii și națiunii *Moisă Nicoară* fiu al comunei Giula frate și strămoși al ospitalilor noștri români din acest oraș.

Disertațiunea a doua a fost studiu întreg despre „*Reformele învățământului nostru confesional*”.

A treia disertațiune ținută de *Iosif Moldovan*, a avut de scop și i-a și succes perfect a prezenta adunării generale cel mai nou metod al scriso-cetitelui, „*metodul sunetelor vî de Gabel*”. Intreaga predare a făcut bună impresiune asupra auditorului, de aceea s'a și decis ca despartămintele să se ocupe și în conferențele lor tractuale cu acest metod, pe baza disertațiunei ce se va publica în organul reuniunii.

Deși timpul era prea înaintat învățătorii și oaspeții au reclamat și ascultat cu mult interes și a patra disertațiune lucrată și predată cu multă dexteritate de gentila învățătoare *Ersilia Cadar*, în care pe basă științifică și cu simțăminte umanitare combate *pedepsele corporale*. După o lungă și interesantă discuțiune, adunarea generală pe baza principiului natural și a esperinței membrilor cu majoritate de voturi se pronunță pe lângă susținerea pedepselor corporale și numai aplicate cu multă precauțiune în casuri extreme.

Ședința a treia s'a ținut Luni la 7—11 ore a. m.

În această ședință s'au mai ținut și ascultat cu mult interes disertațiunile:

„*Necesitatea conștiinței și ambișunei în activitatea învățătorului*” de *Ioan Roșu*; și

„*Iubirea prea mare ca defect în educațiune*” de *Georgiu Petrescu*.

Ambele disertațiuni au provocat discuțiuni interesante, privitor la modul de dezvoltare a educațiunei și în deosebi cu privire la modul cum ar fi a se delătura ocaziunile demoralizatoare din calea tinerimei în cursul educațiunei lor, reținerea și oprirea lor dela birturi ca cuiburi ale immoralității și subtragerea lor dela ispita căderii în păcate. Conform concluziilor luate ambele rămân chestiuni deschise spre a fi discutate și în despartămintele protopopești cu scop de a se putea afla și întreprinde măsuri radicale în această privință.

Urmează la ordinea zilei rapoartele comisiunilor censurătoare privitoare la starea materială și la activitatea dezvoltată de comitet. Adunarea generală pe baza constatărilor făcute de comisiuni și pe baza propunerilor lor, primește și ia la cunoștință cu plăcere laborioasa muncă dezvoltată de presidiu și de comitet, în urmarea cărei reuniunea prosperează atât în cele morale cât și în cele materiale. Trecându-se la pertractarea specială a raportului general discuțiune mai interesantă sau dezvoltat în jurul chestiunii editării organului reuniunii. Interesul membrilor față cu aceasta chestiune este de admirat. Presidul raportează că apelurile adresate corporațiilor superioare și institutelor de bani pentru protejarea și sprijinirea organului a rămas fără rezultat iar din taxa de 1 coroană, nici în cazul când membrii ar satisface acestei datorințe per eminentiam nu se poate nici macar susține decum desvolta organul reuniunii. Adunarea generală cu unanimitate și cu mare însuflețire decide editarea și pentru mai departe a organului reuniunii și rădicarea lui la un grad demn de o foaie pedagogică. Spre scopul acesta învățătorii se angajează a augmenta fondul de editare prin colecte întreprinse cu diferite ocaziuni în comunele lor și prin venitele ce vor resulta dela petrecerile și concertele arangiande de dănsii în acest scop. Iar în ce privește abonamentul

să contribuie anualmente cu deobligament pe ani fie care membru câte cu 5 coroane în loc de una coroană. Esecutarea sa încredințat presidiului în conșlegere cu comitetul.

Dintre propunerile mai ponderoase amintesc *chestiunea catichisării*. S'a autorizat presidiul a întervenit la Venerabilul Consistor a stabili definitiv modalitatea catichisării, ori prin propunerea ei prin preoții preste tot, ori prin învățătorii cum a fost mai înainte, pentru starea de azi este foarte dezastroasă în ceea ce privește educațiunea religioasă morală.

Trecându-se la alegerea locului și timpului pentru adunarea generală proxună, să primești cu însuflețire invitarea inteligenței române din Pecica și se decide a se ținea adunarea generală cam pe la finea lunii August.

S'au proclamat pe baza votului unanim multime de membrii ordinari, fundatori și ajutatori. Intre noii membrii amintim pe Domnii: Dr. Ioan Trăilescu protopop, Dr. Aurel Grozda avocat, Buteni și Dr. Aurel Novac și Pecica membrii fondatori: Petru Biberea, Ion Beșan parohi în Giula. Anulescu, comerciant ect. ect. membrii ajutatori.

Înainte de închiderea adunării generale președintele se află îndemnat a aduce la cunoștință adunării generale împrejurarea norocoasă că Excelența Sa Dr. Georgiu Lucaciu, ministru de instrucțiune publică se află în Giula și a de binevenit momentul ca învățătorii de școalele confesionale ort. române din acest district să se presinte la Excelența Sa pentru prezenta omagiile noastre și a se ruga de înaltă protecțiune a școalelor și reuniunii noastre. Adunarea generală cu însuflețire într-o atitudine „*Să trăiască*” ia cu plăcere la cunoștință estând spre acest scop o delegațiune de membrii sub conducerea v-președintelui *Iosif Moldovan*.

Autenticarea protocolului s'au încredințat învățătorilor din Arad și jur.

După rostirea cuvântului de încheiere, care vice-președintele a mulțumit membrilor de succesul cu care au trecut preste încercările la cari au fost expuși și de spriginul și asistarea ce i-au dat în tot decursul acestei g. ocaziuni, învățătorii s'au departat în liniște și a mulțumi fie care ospitalilor săi primitivi spre a face pregătirile de plecare spre casă.

La ora 12 și 1/2 erau toți adunați la gară de unde, pre lângă prietinesc bun rămas, armați încă cu o esperință, sau despartit dorul de a se revedea sănătoși în cea mare comună bisericască din dieceza, Pecica.

Evenimentele din Rusia

S'au început tractările...

— Războiul ruso-japonez. —

Situația generală politică.

Întâmplările se îmbulzesc pe arena istoriei. Războiul, acum e — se zice — în agonie, fiindcă deja s'au început tractările de pace.

Asia face regulă și orânduirea în Europa noastră, care a început deja să tremure, fiindcă e vorba, că vor veni oame *galbini* să ne cutropească. Războiul a făcut prietini din dușmani de moarte. Germania vrea să se întovărășească cu Rusia, ca mai e și acum soață dușmancei tuturor Germanilor, Franța. Tarul a cerut doar sfatul dela Wilhelm II, împăratul nemțesc.

Ce se zicem despre înfrățirea Francezilor și Englezilor?

Acum câteva luni portul de război francezilor, Brest, era în mare pompă. Nici capii ai flotei engleze au fost acolo, amira-

CANCELARIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherczeg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria”).

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează bisericile în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parohi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Bridgen n. S'a baut s'au linut vor- Englezii au ascultat Marseillesa. Intreg ul se imbracase in haine de sarbatoare. Acum Francezii au mers in visita la ezl. Insuși regele Eduard s'a dus la smulh să primească pe a imiralii francezi arl și Pepbau, ba într'o vorbire a zis, infrățirea franco-angleză înțește pacea la lumea.

Și dacă ne întrebăm, vedem, că și cezii și Englezii au lipsă de infrățirea ei cari nu de mult se certaseră în a Fashodiet.

Francezii se tem de Japonezi, că le ua moșiile din Subo-China. Englezii se ca China se va cuminti prea tare acum ce va vedea, ce a făcut însufletirea ja- ză. S'apoi chiar Rușii pot — mai ști încheia tovarășie cu Japonezii.

Toate acestea se fac în urma războiului depărtatul Răsărit.

Anglia se teme, fiindcă nimeni nu știe, a hotărât la întâlnirea lui Wilhelm II. tarului la Bjoerkoc, ear unde se ames- împaralul nemțese, scurta o trage tot- ma Anglia.

Că-s de lipsă așa întovărășiri, o spun cele vremii. Așa fierbere în lume de mult tot.

În Rusia revoluția câștigă din ce în ce. *„Va da autonomie Finlandei. Basarabeni și arășii, Polonii de asemenea.*

Norvegia nu s'a împăcat nici acum cu die. Se zice, că Oscar își va da abdicerea. Balcanii nu s'a stins nici acuma focul revo- cii; la noi nu s'a făcut nici acuma ordine.

Tractările de pace.

Pe o insulă neînsemnată a Americii se este acum soartea a două țării: Japonia și ia. Cea din urmă e aplicată a plăți și des- bire de război.

Se zice, că Japonia a trimis tuturor pu- or socotelile războiului făcute zi de zi.

Witte e de altminteri eroul zilei. Toată ea vorbește numai despre el și o merită, el va scăpa prin înțelepciunea lui firească din iadul năcazurilor, în care se află.

Cronică judiciară.

Ș Francisca Klein — agrățiată. De bună mă fie-cine își aduce aminte de procesul ace- femeii frumoase, dar' foarte stricată, proces, a ținut iritate mai multe zile, pe Vienezi. Ea că pentru bani devenise ibovnica bătrânului a Sicoro, pe care apoi l-a omorât înăbușin- l-a tăiat în bucăți, cari le-a pus în un sac împreună cu bărbatul-seu a luat-o spre Paris. au fost însă prinși.

Tribunalul din Viena a osândit-o pe ea la arte prin ștreang, iar' pe bărbatu-seu la opt de grea robie.

Se zice, că acum M. Sa i-a schimbat pe- asa în robie grea pe viață.

Bibliografie.

A apărut: „Războiul Ruso-japonez“ partea I de L. cas.

Cartea dlui Lucian Bolcaș e, cu adevărat, povestire curgătoare a întâmplărilor războ- rii, după cum însuși o numește în prefață. mai adăogăm, că această povestire e în- esantă, limpede și ușoară de înțeles. De alt- de conținutul și de forma literară a cărții propunem, ca să ne ocupăm într'un alt nu- și până atunci, suntem de credința, că această carte va fi binevenită și plăcută tuturor eior, cari au urmărit și până acum, pe cât au putut urmări din gazete, întâmplările răz- bolului ruso-japonez, petrecut în zilele noastre, e este unul dintre cele mai mari și mai ente din toate războaiele, cari s'au purtat eo dată în lume. De aceaș credință cu noi

vor fi tot aceia, cari își vor lua osteneala, că să cetească aci mai în jos scara cuprinsului, pre- cum și consemnarea ilustrațiilor aflătoare în carte. Și încă și mai mult se vor încredința despre ce am spus, acei cari nu se vor mulțumi nici cu atât, — ci o vor cumpăra și o vor ceti.

Cuprinsul cărții este următorul:

1. Rușii și japonezii. — Țările lor. — Puterea lor armată; 2. Japonezii la Port-Arthur; 3. Ciocniri. — Transportul de trupe în Corea. — Transportul de trupe în Siberia; Sfârșitul lui Macarow; 5. La Yalu; 6. Portul-Arthur îm- presurat de japonezi pe mare și pe uscat; 7. Buelucurile rușilor, istețimea japonezilor; 8. Lupta dela Wa-ihan-fu; 9. O învingere după alta; 10. În fața furtunilor dela Port-Arthur; 11. Fuga escadrei rusești; 12. Sora majorului Yamaoki; 13. Dealul înalt; 14. Batalia dela Lioyang; 15. Batalia dela Saho; 16. Zilele din Noemvrie; 17. Căderea Portului-Arthur; Ca- pitularea.

Recomandăm cartea „Războiul ruso-japonez“ de Lucian Bolcaș, care se poate căpăta cu prețul de 50 fileri plus 10 fileri porto la Ad- ministratia „Poporul Român“ în Budapesta, VII., strada Amazon 6—8.

ECONOMIE.

Ara-i, 11 Aug.

Abatere dela prășirea vitelor de rasșă. În urma repetitelor cereri intrate la ministeriul de agricultură atât dela particulari, cât și în comun de la economii unor ținuturi întregi, pentru a li-se concede, ca în locul rasselor de vite dispuse a se prăsi în acel ținut să țină și a prășească alte rasse, — ministrul de agricultură a dat zilele acestea un ordin circular, prin care dispune, că cereri de natura aceasta, fără consi- derare la modul cum ele se vor fi rezolvit din partea autorităților municipale, au să fie înaintate totdeauna spre suprarevișune la ministeriul de agricultură, pentru ca nu cumva să fie respinse și cereri de acelea a căror încuviințarre o re- clamă interesul public. Tot odată dispune mi- nistrul, ca înainte de a hotărâ asupra cererilor de această natură, autoritatea municipală să asculte părerea comitetului economic comi- tatens, a reuniunii economice din acei comitat și a inspectorului districtual pentru prășirea de vite.

Târguri de țară în luna lui August (După calendarul nou) Alibunar 28. Beiuș 3. 4. Beci- cherechul-mare 17. Canija-mare 14. Canija-tur- cească 1. Caransebeș 3. 4. 5. Giacova 27. Dobri- Ńin 15. Făget 28. Gurahonț 21. Gyoma 15. 16. Lipova 2. Merzidorf (Căranii) 10. Moldova-veche 27. Moerin 12. Omolița 18. Petriș 1. Reșița-mon- tană 11. Sigetul Marmăției 1. Soborșin 18. Timi- șoara 14—18. Vârșeț 6. Zarand 27.

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măși metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 " " cucuruz "	15.10—15.30
Semnare nominală seacă:	14.68—14.70
" " orz:	14.60—14.80
" " ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
850—900 măși metriche grâu cor.	7.70 7.90
140—150 " " cucuruz "	
Semnare nominală: seacă . . .	7.80—8.00
" " orz:	5.80—6.00
" " ovăs:	6.30—6.40

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare . . .	cor. 158—
" " " mic . . .	" 160—
" brut " mare . . .	" 156—
" " " mic . . .	" 158—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 79—100 klg. . .	Cor. 14.90—14.92
" 80— " " . . .	"
Secară: 100 " . . .	11.70—11.80
Orz: " " . . .	12.00—12.10
Ovăs mercantil 100 klg. . .	11.30—11.90
" cernut " " . . .	"
Cucuruz vechiu " " . . .	16.40—16.50
" nou " " . . .	"

Tirgol de porci din Kóbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei pă- rechea în greutate peste 400 chigr. — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300 —400 chigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chigr 140—142 fil; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klg. 143—144 fil.; mijlocii părechea 240—260 chigr. greutate 141—142 fil. Ușori până la 240 kgr. 138—139 fil.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

- Ioan Zolog, Korod Szt. Márton. Am primit 2 cor. pe II sem. 1905.
- Nicolae Halbac, Kuraczel. Am primit 2 cor. pe sem. II 1905.
- Vasile Terebenț, B. Cocsuba. Am primit 2 cor. abonament pe II sem. 1905.
- S. C. Mehala. Numerii 2 și 3 n'avem.
- N. I. Selemberc. Până la 1 Octombrie e achitat abonamentul.
- A. V. Tomásda. Am primit 5 cor. abo- nament pe III. Quart. 1905.

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichiu.

La administrația „Tribunei“ să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Sirianu Cor. 2 — plus 10 fil. porto	
„Povestiri și schițe“ de S. Soenig	5
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5
„Școlarul declamator“	0.50
„Vatra părăsită“ I. Slavici	1.50
„Stropi de rouă“	1.—
„Aur“ Const Hodoș	1.50
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30
„Carmon Sylva“ de Vojeu	1.—
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu	1.—

Să acceptează prompt

UN COMMIS

solid. în etate de 20—25 ani, care cunoaște marfurile de bacanie, Coloniale. Kurz și Galanterie, eventual și moda de bărbați, referințe bune să recer negreșit. Afară de limba română să cunoască și limba ger- mană și maghiară.

Oferte și pretensiunea salariului la ad- resa: GUSTAV BALAS. H.-Boicza.

Rog pe ori-cine să bine-votască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaericele din argint și aur curat de 14 carate

ARAD, Piața Libertății
lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor
ciasornic și giuvaerșiu

UN COMMIS

român. perfect în bransa colonialelor, cu cunoștiința limbelor maghiare și germane, se angajează imediat la d-nul

Victor Onițiu,
comersant în Sibiu.

**Cel mai mare magazin de haine
gata pentru dame și copii.
ARAD, Szabadság-tér 3 szám.**

Din cauza sezonului înaintat
mare asortiment de

bluse din delen frances buc. dela fl. 2.50
din zefir englez „ „ fl. 1.50
bluse de pânze brodate „ „ fl. 3.—
cele mai fine bluse de matase „ „ fl. 6.50

*Fuste elegante, capoturi
de creton, batist și delen
în cel mai modern fason,
— cu prețuri reduse. —*

Cu stimă

WINTERNITZ JENŐ.

ARAD, Szabadság-tér 3 szám.

Expediții de poștă în toate direcțiunile.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consulta zilnic dela 8—12 a.m.
și dela 3—6 p. m. — în

BALILE HERCULANE
(HERCULESFÜRDŐ)

O farmacie
508
într'un centru românesc cu o circulație
mare e de vânzare. Informațiuni mai de-
tailate se pot afla la administrația Tribunalului.

Perlmutter Ignác, prăvălie de
porcelan, lampărie, oglinzi și tablouri,
Arad, Lázár Vilmos-u. 3. (vis-à-vis de baia
de abur Catalin). Aranjeri de obloanc și
confectionare de rame pentru tablouri cu

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în orice mărime.
Serviciu prompt și conștientios. — — — Prețuri foarte ieftine.

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul
pentru culnă și sămânță

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcută poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
**din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase** o—o—o

În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, stăra-
mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, eiururi,
pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigării miei și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunosute în branșele
mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abôr și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, att de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de re-
paraturii de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Asigurați! contra griudinei: cucuruzul, grâu,
sēcara, ovēzul și toate plantele economice!

Agentura principală în Arad.
A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE
„TRANSYLVANIA”
primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Băbor,
Cănađ, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele
mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fete, capital
de întreprindere pentru fozorii, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste
dela un rău dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate.
2. În ramul focului: cladiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. r.
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, cecvaste ș. a. prin spargere și
distrucție: vâncă, în, himeș, intrator, tabac ș. r.
4. Contra griudinei: grâu, seceră, orz, cucuruz, ovēș, viă (vânea), plante în-
dustriale: cânăpă, în, himeș, intrator, tabac ș. r.

Deslușiri se dau și prospecele se pot primi la agenturile noastre
locale și cercnate mai în fiesec-care comună și direct prin
Agentura principală „Transsylvania” în Arad.
Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 499. 428 — 168

Asigurați! contra furturilor prin spargere: bani și
tot ce aveți de preț!

Asigurați! contra focului: case, duce, mobilă, vestiminte, mărfuri!